

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3078

Vragen van het leden **Depla** en **Spekman** (beiden PvdA) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Van Bijsterveldt-Vliegthart, over *de doorstroom van leerlingen in het mbo van niveau-1 naar niveau-2*. (Ingezonden 10 juni 2009)

1

Kunt u bevestigen dat veel leerlingen op het mbo niveau-1 willen doorstromen naar niveau-2 Beroeps Opleidende Leerweg (BOL) omdat vanwege de economische crisis het vinden van werk niet gemakkelijk is? Deelt u de mening dat voor jongeren die nog op school zitten langer doorleren voor een hogere startkwalificatie een verstandige oplossing is?

2

Deelt u de mening dat de kans dat deze groep leerlingen ook daadwerkelijk een niveau-2 diploma zullen halen, minder groot is dan bij reguliere leerlingen niveau-2? Is het waar dat de kans bestaat dat hierdoor de percentages met ongediplomeerde uitstroom, op scholen die leerlingen deze kans willen bieden, stijgen?

3

Is het waar dat scholen, uit vrees voor een stijgend percentage ongediplomeerde uitstroom, risicomijdend gedrag gaan vertonen

om te voorkomen dat zij te maken krijgen met verscherpt inspectietoezicht?

4

Is het waar dat in het actieplan Jeugdwerkloosheid een belangrijke onderdeel is dat jongeren de kans moeten krijgen langer op school blijven en zich op- of omscholen in plaats van werkloos thuis te gaan zitten?

4

Deelt u de mening dat scholen, die kiezen voor de ontwikkeling van talent van jongeren en vanwege het maatschappelijk belang om jongeren de kans te geven zich verder te ontwikkelen in plaats van werkloos thuis te zitten, niet gestraft mogen worden door de onderwijsinspectie door verscherpt toezicht, maar juist gestimuleerd moeten worden het beste uit de jongere te halen?

5

Wat is uw mening over de uitspraak van de onderwijsinspectie op een mbo-instelling in reactie op bovengenoemde problematiek: «met mijn hart ben ik het met jullie eens, maar ik heb een toetsingskader waar ik me aan moet houden, en dat zijn percentages met ongediplomeerde uitstroom»?

6

Deelt u de mening dat er maatwerk vereist is, waarbij de inspectie niet alleen toetst op percentages ongediplomeerde uitstroom, maar

hierbij ook rekening houdt met eventuele oorzaken van een stijging van deze uitstroom, zodat voorkomen wordt dat scholen risicomijdend gedrag gaan vertonen, terwijl zij juist nu moeten investeren in talenten van jongeren?

7

Gaat u op korte termijn met de onderwijsinspectie hierover in overleg, zodat dit soort uitspraken van de inspectie niet meer voorkomen en de inspectie maatwerk levert bij toetsing en rekening houdt met de oorzaken?

8

Bent u bereid de antwoorden toe te zenden vóór 24 juni a.s. in verband met het algemeen overleg over schooluitval?

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegthart** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 25 juni 2009)

1

Ongeacht de economische crisis willen al veel studenten doorstromen van niveau 1 naar niveau 2. Voorbeeld: van de deelnemers aan de arbeidsmarkt-kwalificerende assistentopleiding (AKA) die tussen 1 oktober 2007 en 1 juni 2008 hun diploma haalden, is 71% doorgestroomd naar niveau 2.

Ik deel uw mening dat het voor jongeren verstandig is om langer door te leren om een hogere kwalificatie te behalen.

2

Die mening deel ik niet. In het kader van de drempelloze toegang tot het mbo (artikel 8.1.1., vijfde lid van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs), kunnen deelnemers zonder een vmbo diploma reeds instromen in niveau 2. En, zoals aangegeven bij vraag 1, stromen nu al veel deelnemers door van niveau 1 naar niveau 2. Deze drempelloze toegang manifesteert zich nu al in een relatief hogere ongediplomeerde uitstroom uit niveaus 1 en 2 ten opzichte van niveau 3 en 4. Ik verwacht niet dat de economische crisis leidt tot een significant hogere ongediplomeerde uitstroom uit niveaus 1 en 2 dan nu het geval is.

3

Ik deel deze vrees niet. Zie het antwoord op vraag 2. Daarnaast wijst de inspectie instellingen op de wettelijk verplichte drempelloze toegang tot het mbo. Tot slot houdt de inspectie bij het toezicht rekening met bijzondere omstandigheden.

4

Ja, dat klopt.

5

Ja. Het klopt niet dat de inspectie dit afstraft door verscherpt toezicht. Deelnemers die een diploma op niveau 1 gehaald hebben en doorstromen naar niveau 2, tellen reeds positief mee in de resultaten. De inspectie houdt in de wijze van beoordelen van de resultaten van scholen namelijk rekening met stapelen, door elk diploma mee te tellen. Alleen studenten die noch een diploma niveau 1, noch een diploma niveau 2 halen, tellen negatief mee in de resultaten.

6

De inspectie beoordeelt alle opleidingen op een vergelijkbare wijze. Dit waarborgt de gelijke behandeling van scholen en de rechtszekerheid van scholen. Dit kan in bepaalde omstandigheden tot beoordelingen leiden die de betrokkenen zelf moeilijk te aanvaarden vinden, vooral als er een groot verschil is tussen geleverde inspanningen en feitelijk resultaat. De inspectie heeft hier altijd oog voor en kan hier in de rapportages ook recht aan doen. Wat echter beoordeeld

wordt, zijn de feitelijke resultaten en niet zozeer de inspanningen. In de wijze van beoordelen van de prestaties wordt voldoende recht gedaan aan de situatie van de studenten die na een diploma 1 doorstromen, maar geen diploma 2 halen: zie het antwoord op vraag 5.

7

Ja. Vanzelfsprekend kijkt de inspectie in het gesprek met de scholen ook naar de oorzaken van ongediplomeerde uitstroom. De inspecteur kan in bijzondere omstandigheden beargumenteerd afwijken van de normering.

8

Dit is overbodig. Het toezichtkader van de inspectie biedt reeds voldoende ruimte voor maatwerk, zoals ik bij voorgaande vragen heb aangegeven. Tevens is de beantwoording van deze vragen reeds afgestemd met de inspectie.

9

Ja.